

วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ของโรงเรียนมัธยมสาธิต เกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมสาธิต และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างสร้างเครื่องมือ รวบรวมข้อมูล และเสนอวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐานไว้ดังนี้

พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์แตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียนซึ่งเป็นหัวหน้าสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน

2. กลุ่มอาจารย์ ได้แก่ ครู อาจารย์ ที่ปฏิบัติการสอนหรือปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ซึ่งมี 5 แห่ง จำนวน 584 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 237 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยแบ่งเป็นโรงเรียนมัธยมสาธิต 5 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)	53 คน
2. โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	53 คน
3. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประถมวัน	34 คน
4. โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	43 คน
5. โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง	54 คน
รวม	237 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ในโรงเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมสาธิต จัดแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ในสถานศึกษาปัจจุบัน และวิถีทางการศึกษา โดยใช้คำถามแบบตรวจสอบ (Check-List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน 9 ด้าน ได้แก่ ผู้นำในฐานะผู้มีความคิดริเริ่ม ผู้นำในฐานะผู้รู้จักการปรับปรุงแก้ไข ผู้นำในฐานะเป็นผู้ให้การยอมรับนับถือ ผู้นำในฐานะเป็นผู้ให้การช่วยเหลือ ผู้นำในฐานะเป็นนักพูดที่เก่ง ผู้นำในฐานะเป็นผู้ประสานงาน และผู้นำในฐานะเป็นผู้เข้ากับสังคมได้ดี ลักษณะของแบบสอบถามเป็น แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 45 ข้อ โดยมีเกณฑ์ให้ผู้ตอบพิจารณา ดังนี้

- 0 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารนั้นไม่มีการปฏิบัติ หรือไม่มีปรากฏให้เห็น
- 1 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารนั้นมีการปฏิบัติ หรือปรากฏให้เห็นน้อยที่สุด หรือไม่บ่อยนัก
- 2 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารนั้นมีการปฏิบัติ หรือปรากฏให้เห็นน้อย หรือไม่บ่อย

- 3 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารนั้นมีการปฏิบัติ หรือปรากฏให้เห็นมาก หรือบ่อย
- 4 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารนั้นมีการปฏิบัติ หรือปรากฏให้เห็นมากที่สุด หรือบ่อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกำหนดกรอบในการวิจัย
2. ร่างเครื่องมือ ตามกรอบที่กำหนด
3. นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไข
4. ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. นำเครื่องมือให้ผู้ชำนาญการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และสำนวนภาษา
6. ปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา
7. นำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง ได้รับแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 ชุด จากจำนวน 5 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามของอาจารย์ จำนวน 237 ชุด ในจำนวนนี้เป็นแบบสอบถามที่ไม่สามารถนำมาประมวลและวิเคราะห์ได้ 4 ชุด คงเหลือแบบสอบถามที่สามารถนำมาประมวลวิเคราะห์ได้ 233 ชุด

รวมแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ส่งไป 242 ฉบับ ได้รับคืนและใช้เป็นแบบสอบถามที่วิจัยได้ 238 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.34

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ประเภทกลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป	ได้รับคืน	แบบสอบถาม ที่สมบูรณ์	ร้อยละ
กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มอาจารย์	5	5	5	100.00
สาธิตจุฬา ฯ	53	53	53	100.00
สาธิตเกษตร ฯ	53	53	51	96.23
สาธิตปทุมวัน ฯ	34	34	34	100.00
สาธิตประสานมิตร ฯ	43	43	42	97.67
สาธิตรวม ฯ	54	54	53	98.15
รวม	242	242	238	98.34

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนข้อมูลแต่ละกลุ่มมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ เพื่อให้ได้มาซึ่งค่าของข้อสรุปของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) โดยแบ่งการวิเคราะห์เพื่อแสดงข้อมูลทางสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ และข้อมูลเฉพาะตัวของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละของแต่ละข้อ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น หาค่ามัธยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของรายข้อและรายด้าน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ ด้วยการทดสอบค่า t-test

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

คะแนนเฉลี่ย	0.00 - 0.50	หมายถึง	พฤติกรรมของผู้บริหารนั้นไม่มีการปฏิบัติหรือไม่ปรากฏให้เห็น
คะแนนเฉลี่ย	0.51 - 1.50	หมายถึง	พฤติกรรมของผู้บริหารนั้นมีการปฏิบัติหรือปรากฏให้เห็นน้อยที่สุดหรือไม่บ่อยนัก
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	พฤติกรรมของผู้บริหารนั้นมีการปฏิบัติหรือปรากฏให้เห็นน้อยหรือไม่บ่อยนัก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	พฤติกรรมของผู้บริหารนั้นมีการปฏิบัติหรือปรากฏให้เห็นมากหรือบ่อย
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.00	หมายถึง	พฤติกรรมของผู้บริหารนั้นมีการปฏิบัติหรือปรากฏให้เห็นมากที่สุดหรือบ่อยที่สุด